

Nr 95.

Ankom till riksdagens kansli den 29 april 1920 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statens småskoleseminarier jämte en i ämnet väckt motion.

(2:a avd.)

I den till riksdagen den 7 januari 1920 avlätna statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkt 199) föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående dels lönereglering för lärarpersonalen vid statens småskoleseminarier i Haparanda och Murjek samt omorganisation av dessa seminarier ävensom uppförande av vissa nya byggnader för seminariet i Murjek, dels ock upprättande av ett statens småskoleseminarium inom Västerbottens läns lappmark samt uppförande av byggnader för detta seminarium, beräkna för ändamålet på ordinarie stat ett anslag av 124,000 kronor samt på extra stat för år 1921 ett reservationsanslag av 143,500 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i den till riksdagen samma dag avlätna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1920 (nr 2) under åttonde huvudtiteln (punkt 49) föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående dels lönereglering för lärarpersonalen vid statens småskoleseminarier i Haparanda och Murjek samt omorganisation av dessa seminarier ävensom uppförande av vissa nya byggnader för seminariet i Murjek, dels ock upprättande av ett statens småskoleseminarium inom Västerbottens läns lapp-

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 6 saml. 45 häft. (Nr 95—98.)

mark samt uppförande av byggnader för detta seminarium, beräkna för ändamålet på tilläggsstat för år 1920 ett reservationsanslag av 4,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 12 mars 1920 dagtecknad, till statsutskottet för förberedande behandling hänvisad proposition, nr 381, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för sistnämnda dag föreslagit riksdagen att

1. *beträffande statens småskoleseminarier i Haparanda och Murjek:*

a) bestämma,

att lärarpersonalen vid statens småskoleseminarier i Haparanda och Murjek skall i avlöning åtnjuta

manlig rektor 4,900 kronor, därav 3,100 kronor lön och 1,800 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 400 kronor, samt dessutom fri bostad eller hyresersättning till det belopp, som i vederbörlig ordning bestämmes;

kvinnlig rektor 4,300 kronor, därav 2,800 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 300 kronor, samt dessutom fri bostad eller hyresersättning till det belopp, som i vederbörlig ordning bestämmes;

manlig ämnes- och övningsskollärare 3,400 kronor, därav 2,100 kronor lön och 1,300 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 400 kronor;

kvinnlig ämnes- och övningsskollärare 2,800 kronor, därav 1,800 kronor lön och 1,000 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 300 kronor;

rektor samt ämnes- och övningsskollärare, utöver honom eller henne tillkommande ordinarie avlöningsförmåner, ett särskilt lönetillägg av 200 kronor;

vikarierande manlig ämnes- och övningsskollärare 2,800 kronor för år räknat;

vikarierande kvinnlig ämnes- och övningsskollärare 2,400 kronor för år räknat;

timlärare i teckning, i musik eller i gymnastik 95 kronor för varje veckotimme;

lärarinna i kvinnlig slöjd eller i hushållsgöromål 90 kronor för varje veckotimme;

skolköksföreståndarinna vid seminariet i Murjek 1,800 kronor, därav 1,000 kronor lön och 800 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna kom-

ma tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 250 kronor, samt dessutom fri bostad med bränsle och lyse ävensom i egenskap av husmoder för skolköket fri kost i samband med skolköksundervisningen;

vikarierande skolköksföreståndarinna vid seminariet i Murjek 1,600 kronor samt fri bostad med bränsle och lyse eller ersättning därför med 400 kronor för år räknat; samt

att arvodet till vikarierande rektor vid statens småskoleseminarier skall utgå med det belopp och på det sätt Kungl. Maj:t för varje särskilt fall förordnar;

b) föreskriva,

att för åtnjutande av de avlöningsförmåner, som sålunda föreslagits för ordinarie befattningshavare vid statens småskoleseminarier, skola gälla av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade villkor och bestämmelser;

c) förklara,

att en var, som med eller efter ingången av år 1921 tillträder befattning vid statens småskoleseminarier, skall vara pliktig underkasta sig ovannämnda villkor och bestämmelser;

att de förutvarande innehavare av befattningar vid sagda läroanstalter, vilka icke före viss av Kungl. Maj:t bestämd tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya avlöningsstaten och därvid fästade villkor och bestämmelser, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande avlöningsförmåner;

d) vid bifall till ovan framlagda förslag

dels i riksstaten under dess åttonde huvudtitel under rubrik »Statens småskoleseminarier» på *ordinarie stat* uppföra ett reservationsanslag å 122,000 kronor;

dels ock åt seminariet i Murjek anvisa på *extra stat* för år 1921 såsom särskilda reservationsanslag

till uppförande av ekonomibyggnad m. m. ett belopp av 25,000 kronor och

till utförande av vissa planerings- och planteringsarbeten ett belopp av 4,000 kronor;

2. *beträffande inrättandet av ett statens småskoleseminarium i Lycksele:*

dels med antagande av Västerbottens läns landstings och Lycksele kommunalfullmäktiges i statsrådsprotokollet närmare angivna erbjudanden om tomt för och kontant bidrag till uppförande av seminariebyggnad i Lycksele besluta att därstädes upprätta ett treklassigt småskoleseminarium;

dels ock för begynnande av verksamheten vid nämnda seminarium höst-

terminen 1921 och uppehållande av undervisningen därstädes under samma termin anvisa på *extra stat* för år 1921 ett reservationsanslag av 8,850 kronor;

3. *beträffande statens övertagande av J. Wockatz seminarium i Hagaström:*

dels antaga av seminarieföreståndaren J. Wockatz gjort erbjudande om överlämnande till staten på vissa i skrivelser den 26 april 1919 och den 11 oktober samma år närmare angivna villkor det av honom grundade seminariet i Hagaström, omfattande skolhusbyggnad, föreståndarbostad, uthusbyggnader och skolträdgård m. m. jämte tillhörande inventarier och undervisningsmateriel;

dels för uppehållande av seminariets verksamhet under höstterminen 1921 anvisa på *extra stat* för år 1921 ett reservationsanslag av 15,500 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *W. Björck* väckt motion (nr 368) däri hemställts, att riksdagen ville, med bifall i princip till vad i propositionen 381 förslagits rörande övertagande av rektor J. Wockatz seminarium i Hagaström, för uppehållande av seminariets verksamhet under år 1921 anvisa på *extra stat* för år 1921 ett reservationsanslag av 31,000 kronor.

I fråga om de av motionären till stöd för hans framställning andragna skälen tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Statens småskoleseminarier i Haparanda och Murjek.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag i fråga om seminariernas i Haparanda och Murjek organisation m. m. innebär att nämnda seminarier skola avses endast för kvinnliga elever samt hava till sin huvudsakliga uppgift att utbilda lärarinnor för mindre folkskolor och småskolor i finnbygden och lappmarksförsamlingar; att villkoren för inträde bliva i huvudsak desamma som för landstingsseminarierna, dock att lägsta inträdesåldern fastställas till 16 år, och att skolöverstyrelsen skall äga bestämma, vad som bör fordras för godkänt vitsord i inträdesprövning; att läsåret skall omfatta 38 veckor utom tid för inträdes- och flyttningsprövningar; att övnings-skolan skall bestå av en småskoleavdelning och en folkskolavdelning, undervisade av var sin lärarinna; att undervisningsplanerna skola fastställas av skolöverstyrelsen; samt att avgångsexamen skall verkställas i samma ordning som vid landstingsseminarierna.

För undervisningens uppehållande vid ifrågavarande seminarier skulle vid vardera seminariet samma antal lärare med full tjänstgöring, över

vilka seminariet nu förfogar, fortfarande vara där anställda, således förutom rektor 2 ämneslärare och 2 lärare för övningsskolan. Vidare skulle vid seminariet i Haparanda 30 och vid seminariet i Murjek 15 veckotimmars undervisning komma att bestridas av timlärare, varjämte en lärarinna i hushållsgöromål, vilken på samma gång skulle tjänstgöra såsom husmoder för seminariets elever, skulle vara anställd vid seminariet i Murjek.

I fråga om sättet för lärarnas anställning innebär Kungl. Maj:ts förslag, att lärare med full tjänstgöring skall tillsättas meddelst fullmakt av skolöverstyrelsen. Rektorsbefattningarna åter skola i likhet med dylika befattningar vid andra läroanstalter tillsättas genom förordnande på viss tid.

Beträffande lärarpersonalens avlöning och pensionering har Kungl. Maj:t föreslagit, att avlöningen åt ämnes- och övningsskollärare skall utgå med samma belopp som för lärare vid landstingsseminarier samt att därutöver skall för för ordinarie ämnes- och övningsskollärare komma ett särskilt lönetillägg å 200 kronor, motsvarande det lönetillägg å enahanda belopp, som på grund av 1919 års riksdags beslut utgår till folkskollärare i lappmarksförsamlingarna. Rektor skallenligt Kungl. Maj:ts förslag erhålla samma löneförmåner som nyssnämnda ämnes- och övningsskollärare samt därjämte, förutom fri bostad eller motsvarande ersättning, ett särskilt lönetillägg å 1,500 kronor. Vikarierande rektors arvode skall för varje särskilt fall bestämmas av Kungl. Maj:t. Timlärare skall erhålla samma arvode som sådan lärare vid landstingsseminarium. För skolkökslärarinnan i Murjek, som även är husmoder vid seminariet och i denna egenskap åtnjuter delvis fri kost, föreslår Kungl. Maj:t utom fri bostad med bränsle och lyse en kontant avlöning av 1,800 kronor med tre ålderstillägg å 250 kronor och för vikarierande skolkökslärarinna ett arvode å 2,000 kronor med avdrag av 400 kronor, för den händelse hon åtnjuter fri bostad med bränsle och lyse.

För närvarande utgå stipendier åt elever vid seminarierna i Haparanda och Murjek med högst 200 kronor för år åt elev i första och andra klassen och med högst 250 kronor för år åt elev i tredje klassen med det undantag beträffande seminariet i Murjek, att till sådan elev i tredje klassen, som är född i lappmarken och förbinder sig att efter avgång från seminariet tjänstgöra minst tre år såsom vandrande nomadlärare, stipendiet utgår med 350 kronor.

Enligt av departementschefen angivna beräkningsgrunder skulle stipendierna vid ifrågavarande seminarier beräknas till i medeltal 400 kronor för varje stipendieberättigad elev. Då några villkor för stipendiens åtnju-

tande hittills icke varit föreskrivna, men det enligt vederbörande myndigheters mening vore önskvärt att genom stipendierna i någon mån tillförsäkra Luleå stifts landsbygd, i främsta rummet lappmarksförsamlingarna, behövliga lärarkrafter, skulle sådana bestämmelser fästas vid stipendierna, att stipendierna skulle förplikta mottagaren till tjänstgöring under minst lika lång tid, som stipendiet åtnjutits, inom Luleå stifts lappmark, eventuellt inom stiftets landsbygd i övrigt.

Såväl domkapitlet i Luleå som överstyrelsen hava i sina i ärendet avgivna utlåtanden utgått ifrån att, med hänsyn till nyssberörda villkor, stipendium skulle i regel tillerkännas samtliga elever. Departementschefen åter har i betraktande av stipendiens vanliga karaktär av understöd åt dem, som äro obemedlade eller mindre bemedlade, intagit den ståndpunkten, att ifrågavarande stipendier böra tilldelas allenast sådana elever, som därav äro i behov. Då emellertid — yttrar departementschefen i statsrådsprotokollet — erfarenheten givit vid handen, att eleverna vid dessa seminarier i regel äro behövande, borde anslaget till stipendier beräknas så, att det icke lägger hinder i vägen för tilldelande av stipendier åt samtliga elever.

I avseende å Kungl. Maj:ts förslag angående statens småskoleseminarier i Haparanda och Murjek har utskottet i allt väsentligt ansett sig böra tillstyrka vad härutinnan äskats. Endast i ett hänseende, finner utskottet anledning till erinran. Med hänsyn till de villkor, som ansetts böra fästas vid omförmälda stipendier, synes utskottet ej skäl förefinnas att härvidlag göra skillnad mellan bemedlade och obemedlade eller mindre bemedlade elever, utan böra — såsom ock skolöverstyrelsen föreslagit — stipendierna kunna i regel tillerkännas samtliga elever.

*Inrättande av
ett nytt sta-
tens småskole-
seminarium i
Lycksele.*

Västerbottens läns landsting gjorde redan år 1910 framställning om inrättande inom länets lappmark av ett statens småskoleseminarium av samma slag som seminariet i Murjek och erbjöd sig att för uppförande av byggnader för detsamma bidraga med ett belopp av 30,000 kronor. År 1919 förnyade landstinget sagda framställning och erbjödande.

För sådant seminarium erbjöd sig vidare Lycksele kommun år 1910 att upplåta fri tomt samt att lämna ett kontant bidrag av 5,000 kronor. Sistnämnda bidrag har kommunen sedermera år 1919 höjt till 10,000 kronor, varjämte kommunen även erjudit sig att för en tid av högst tre år tillhandahålla seminariet lokaler.

Med hänsyn bland annat till sistnämnda erbjudande har Kungl. Maj:ts nu föreslagit, att seminariet skall förläggas till Lycksele kyrkby, och innebär förslaget för detsamma enahanda organisation som för seminariet i Murjek.

Det nya seminariet skulle taga sin början med höstterminen 1921, och med denna utgångspunkt hava kostnaderna för seminariet beräknats, varvid arvoden åt lärarpersonalen, som tillsvidare icke skulle uppföras på ordinarie stat, upptagits med i det närmaste samma belopp som motsvarande avlöningar åt lärarpersonalen vid seminarierna i Haparanda och Murjek. Elevstipendierna hava beräknats efter samma grunder som beträffande seminariet i Murjek. Sammanlagda kostnaderna skulle enligt sagda beräkning uppgå till 8,850 kronor för höstterminen 1921.

Mot Kungl. Maj:ts förslag beträffande inrättande av ett nytt statens småskoleseminarium i Lycksele har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Småskoleseminariet i Hagaström, vilket äges av rektorn för detsamma J. Wockatz har av denne såsom gäva erbjudits staten, seminariebyggnaden jämte rektorsbostad och tomt har värderats till 272,000 kronor.

Enligt av skolöverstyrelsen gjorda beräkningar skulle det behöfliga årliga anslaget uppgå till 31,000 kronor. Överstyrelsen har därvid utgått ifrån att vid seminariet skulle utom rektor fyra lärare med full tjänstgöring vara anställda samt att därutöver skulle beräknas omkring 10 timlärartimmar. Lärarpersonalens avlöning skulle utgå med samma belopp som vid seminariet i Lycksele, dock med den skillnad, att det särskilda lönetillägget å 200 kronor här ej skulle ifrågakomma samt att det särskilda rektorsarvodet skulle stanna vid 1,000 kronor. I övrigt skulle utgifterna, även i fråga om stipendier åt eleverna, bliva i huvudsak desamma som vid landstingsseminarierna. Dessutom skulle åt rektor Wockatz utgå $2\frac{1}{2}$ procents ränta å 107,000 kronor. I enlighet härmed är Kungl. Maj:ts förslag till riksdagen avfattat.

Statens övertagande av J. Wockatz småskoleseminarium i Hagaström.

Rektor Wockatz har anhållit att få överlämna seminariet åt staten senast vid början av höstterminen 1920. Departementschefen har förklarat sig icke kunna tillstyrka, att staten övertager detsamma tidigare än den 1 juli 1921 och har med hänsyn härtill ansett statens kostnader för seminariets verksamhet under sistnämnda år böra beräknas endast till 15,500 kronor.

Utskottet finner goda skäl föreligga att nu emottaga det av Wockatz gjorda synnerligen frikostiga erbjudandet vilket otvivelaktigt måste anses vara för staten förmånligt. I fråga om tidpunkten för statens övertagande av ifrågavarande seminarium anser utskottet, i likhet med vad i ovanberörda motion yrkats och på där anförda skäl, att nämnda övertagande bör äga rum redan den 1 januari 1921, varför utskottet anser sig böra tillstyrka ett till 31,000 kronor förhöjt anslag för uppehållande av seminariets verksamhet under nämnda år. I övrigt har Kungl. Maj:ts förslag i denna del icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt herr Björcks ovanberörda motion,

1. *beträffande statens småskoleseminarier i Haparanda och Murjek:*

a) bestämma,

att lärarpersonalen vid statens småskoleseminarier i Haparanda och Murjek skall i avlöning åtnjuta

manlig rektor 4,900 kronor, därav 3,100 kronor lön och 1,800 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 400 kronor, samt dessutom fri bostad eller hyresersättning till det belopp, som i vederbörlig ordning bestämmes;

kvinnlig rektor 4,300 kronor, därav 2,800 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 300 kronor, samt dessutom fri bostad eller hyresersättning till det belopp, som i vederbörlig ordning bestämmes;

manlig ämnes- och övningsskollärare 3,400 kronor, därav 2,100 kronor lön och 1,300 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 400 kronor;

kvinnlig ämnes- och övningsskollärare 2,800 kronor, därav 1,800 kronor lön och 1,000 kronor tjänst-

göringspenningar, vartill kunna komma tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 300 kronor;

rektor samt ämnes- och övningsskollärare, utöver honom eller henne tillkommande ordinarie avlöningsförmåner, ett särskilt lönetillägg av 200 kronor;

vikarierande manlig ämnes- och övningsskollärare 2,800 kronor för år räknat;

vikarierande kvinnlig ämnes- och övningsskollärare 2,400 kronor för år räknat;

timlärare i teckning, i musik eller i gymnastik 95 kronor för varje veckotimme;

lärarinna i kvinnlig slöjd eller i hushållsgöromål 90 kronor för varje veckotimme;

skolköksföreståndarinna vid seminariet i Murjek 1,800 kronor, därav 1,000 kronor lön och 800 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 250 kronor, samt dessutom fri bostad med bränsle och lyse ävensom i egenskap av husmoder för skolköket fri kost i samband med skolköksundervisningen;

vikarierande skolköksföreståndarinna vid seminariet i Murjek 1,600 kronor samt fri bostad med bränsle och lyse eller ersättning därför med 400 kronor för år räknat; samt

att arvodet till vikarierande rektor vid statens småskoleseminarier skall utgå med det belopp och på det sätt Kungl. Maj:t för varje särskilt fall förordnar;

b) föreskriva,

att för åtnjutande av de avlöningsförmåner, som sålunda föreslagits för ordinarie befattningshavare vid statens småskoleseminarier, skola gälla följande villkor och bestämmelser:

*i fråga om ändrad tjänstgöringsskyldighet, förflyttning till annan tjänst, för-
ening av tjänster m. m.:*

att befattningshavare skall, därest vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden vid en möjligen inträdande förändrad organisation av småskoleseminarierna eller eljest kan varda stadgad, vara pliktig att, med bibe-
Bihang till riksdagens protokoll 1920. 6 saml. 45 häft. (Nr 95—98).

hållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, efter nya eller för, ändrade föreskrifter, sköta de med befattningen förenade göromål;

att befattningshavare vidare skall, likaledes med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, vara pliktig att vid en möjligen inträdande förändrad organisation av undervisningsväsendet ävensom eljest, då Kungl. Maj:t med hänsyn till undervisningsväsendets behov, efter vederbörandes hörande, prövar sådant nödigt, låta sig förflyttas till annan befattning inom undervisningsväsendet, dock att befattningshavare, som varder förflyttad till annan ort, skall vara berättigad att av statsverket erhålla skälig ersättning för flyttningskostnad till de belopp, Kungl. Maj:t för varje särskilt fall bestämmer;

att befattningshavare skall vara skyldig underkasta sig de bestämmelser, som må bli föreskrivna till lärjungarnas skyddande mot smittsam lungrot;

att med rektors- eller lärarbefattning icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med befattning vid småskoleseminarium ej må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag det vara må, så framt ej skolöverstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid seminariet, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas; samt

att befattningshavare ej må åtaga sig undervisning vare sig i enskilda, kommunala eller andra läroanstalter, så framt ej, vad angår lärare, vederbörande rektor, efter av skolöverstyrelsen angivna riktlinjer, eller, vad angår rektor, skolöverstyrelsen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande undervisning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid seminariet, finner uppdraget kunna få mottagas och tills vidare bibehållas;

i fråga om avlöningsförmåners uppbärande m. m.:

att tjänstgöringspenningar skola för samtliga befattningshavare, utom rektorer, beräknas utgå för läsårets antal läsveckor, samt att de i rektors avlöning ingående tjänstgöringspenningar skola beräknas utgå efter kalenderår, dock till olika belopp för lästiden och för ferierna efter särskilda bestämmelser, som av Kungl. Maj:t fastställas;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningshavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöringen befriad, skola utgå till den, som förordnats att uppehålla befattningen;

att, därest befattningshavare av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, befattningshavaren äger uppbära hela lönen jämte hyresersättning, där sådan förekommer, men att, därest befattningshavaren eljest undfår ledighet, såsom för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag, eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller av annan anledning är lagligen förhindrad att sköta befattningen, befattningshavaren kan förpliktas att under ledigheten utöver

sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller hyresersättningen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att avlöning ej må utgå till befattningshavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet, eller kunnat styrka giltigt förfall;

att, därest befattningshavare varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del av hans avlöning, som icke prövas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej prövas skäligt låta honom uppbära något därav;

att den, som tillträder ny avlöningsstat, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed; samt

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen ävensom hyresersättning, där sådan förekommer, utgå till månadens slut;

i fråga om ålderstillägg:

att, därest förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning är i staten medgiven, tidpunkten

för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och

för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt

för tredje förhöjningen, om sådan förekommer, efter än ytterligare fem år, ävenledes på samma villkor,

under iakttagande, vad var och en av omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej må tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd;

att därvid befattningshavare bör tillgodoräknas den tid, som före den nya statens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till innehavande befattning;

att rektor och lärare må för erhållande av ålderstillägg tillgodoräknas tjänstgöring som ordinarie lärare vid allmänt läroverk, folkskoleseminarium, landstingsseminarium, folkskola, skeppsgosseskola, högre folkskola eller kommunal mellanskola ävensom tjänstgöring såsom föreståndare eller lärare vid skyddshem, som åtnjuter statsbidrag och antingen äger av Kungl. Maj:t stadfäst reglemente eller ock är av Kungl. Maj:t erkänt såsom uppfostringsanstalt; samt

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han enligt bestämmelserna i reglementet för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. är skyldig att från tjänsten avgå, icke må tillträda samma förhöjning;

i fråga om semester, skyldighet att avgå från tjänsten och pensionsrätt:

att semester årligen må, när det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjutas av rektor under en och en halv månad; samt

att i fråga om skyldighet att avgå från tjänsten ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i reglementet för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. är eller kan vara stadgat.

c) förklara,

att en var, som med eller efter ingången av år 1921 tillträder befattning vid statens småskoleseminarier, skall vara pliktig underkasta sig ovannämnda villkor och bestämmelser;

att de förutvarande innehavare av befattningar vid sagda läroanstalter, vilka icke före viss av Kungl. Maj:t bestämd tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya avlöningsstaten och därvid fästade villkor och bestämmelser, skola vara bibehållna vid dem dithills tillkommande avlöningsförmåner;

d) vid bifall till ovan framlagda förslag

dels i riksstaten under dess åttonde huvudtitel under rubrik »Statens småskoleseminarier» på ordinarie stat uppföra ett reservationsanslag å 122,000 kronor;

dels ock åt seminariet i Murjek anvisa på extra stat för år 1921 såsom särskilda reservationsanslag till uppförande av ekonomibyggnad m. m. ett belopp av 25,000 kronor och

till utförande av vissa planerings- och planeringsarbeten ett belopp av 4,000 kronor;

2. beträffande inrättandet av ett statens småskoleseminarium i Lycksele:

dels med antagande av Västerbottens läns landstings och Lycksele kommunalfullmäktiges i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 12 mars 1920 närmare angivna erbjudanden om tomt för och kontant bidrag till uppförande av seminariebyggnad i Lycksele besluta att därstädes upprätta ett treklassigt småskoleseminarium;

dels ock för begynnande av verksamheten vid nämnda seminarium höstterminen 1921 och uppehållande av undervisningen därstädes under samma termin anvisa på extra stat för år 1921 ett reservationsanslag av 8,850 kronor;

3. *beträffande statens övertagande av J. Wockatz seminarium i Hagaström:*

dels antaga av seminarieföreståndaren J. Wockatz gjort erbjudande om överlämnande till staten på vissa i skrivelser den 26 april 1919 och den 11 oktober samma år närmare angivna villkor det av honom grundade seminariet i Hagaström, omfattande skolhus byggnad, föreståndarbostad, uthusbyggnader och skolträdgård m. m. jämte tillhörande inventarier och undervisningsmateriell;

dels för uppehållande av seminariets verksamhet under år 1921 anvisa på extra stat för år 1921 ett reservationsanslag av 31,000 kronor.

Stockholm den 29 april 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, N. A. Nilsson, Ollas A. Ericsson, H. M. Bäckström, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson, O. Bergqvist, E. A. Hailin, K. A. Tengdahl, A. Pers* och *P. M. Olsson* samt
från andra kammaren: herrar *O. H:son Waldén, P. B. Nilsson* i Landeryd, *W. Bäckström, A. J. Andersson* i Gävle, *O. Nilsson* i Örebro, *J. Jönsson* i Slätåker, *O. Mossberg, K. A. W. Björck, A. E. Åkesson, K. E. W. Söderhielm, J. D. Norman* och *G. N. Torgén*.
